

ATRAKCE KRAJE

Jednoznačně největší atrakcí jsou církevní barokní stavby roztroušené po celém Broumovském výběžku. Při plánování víkendového pobytu je šikovné si do mapy zakreslit následující památky a pak si sestavit svůj vlastní „prohlídkový okruh“.

Barokní skupina**Dientzenhoferových kostelů**

- ▶ Bezděkov, kostel sv. Prokopa
- ▶ Božanov, kostel sv. Máří Magdaleny
- ▶ Broumov, kostel sv. Václava
- ▶ Heřmánkovice, kostel Všem svatých

- ▶ Hvězda, kaple P. Marie
- ▶ Otovice, kostel sv. Barbory
- ▶ Ruprechtice, kostel sv. Jakuba Většího
- ▶ Šonov, kostel sv. Markéty
- ▶ Vernéřovice, kostel sv. Michaela Archanděla
- ▶ Vižňov, kostel sv. Anny

Barokní fary

- ▶ Heřmánkovice, Šonov, Martínkovice, Ruprechtice, Kaple
- ▶ Božanov, kaple P. Marie
- ▶ Křinice, kaple P. Marie Jitřní, kaple P. Marie Sněžné
- ▶ Rožmitál, kaple sv. Floriána

FOTO: VÁCLAV TRACHTA

Dientzenhoferův kostel svaté Markéty v Otovicích.

KAM NA VÝLET

Výlety do okolí Broumova neurčují v zimě až tak přání turistů, ale především snůh. Do hlubokých závějích občas člověk nepříjemně zapadne, na běžkách jsou zase některé části turistických cest nesjížděné. Cesta do zimní krajiny bude vždy trochu poutí do neznáma, ale například následující vycházka za pokus stojí. Alespoň ke **kapli Hvězda** se dostanete určitě.

Výlet začíná v Broumově, odkud po silnici a po ní cestě dojdete do nedalekých Křinic. Vesnicí projedete až na okraj lesa k barokní kapli Panny Marie – hvězdy jitřní. Od ní pak vystoupáte na Hvězdu k další kapli Panny Marie – tentokrát „hvězdy jitřní“, postavené podle návrhu K. I. Dientzenhofera. Za kaplí je na skále jeden

z nejkrásnějších výhledů na broumovskou kotlinu. Za česko-polskou státní hranicí uvidíte na polské straně Valbříské a Soví hory, na naší straně Javoří hory a při troše štěstí také při pohledu k jihu Králický Sněžník a na severu Sněžku či Černou horu v Krkonoších. Další postup závisí na tom, kolik bude na cestách sněhu. Budou-li turistické stezky schůdné, pokračujte směrem na Hejšovinu a na **skálu Supí hnízdo**, odkud je opět nádherný výhled do krajiny. Při troše štěstí lze vidět i vzdálený vrcholek Pradědu. Přes Javolčinec a Křinice se vrátíte kolem hřbitova až do Broumova. Na konci výletu se vyplatí malá zastávka na hřbitově, stojí tu už od třináctého století dřevěný kostelík Panny Marie.

movsko dokonce vybráno jako reprezentant barokní architektury pro celou zemi. Není divu. Na pozadí zasněžených luk a pastvin vypadají při procházce krajinou jednotlivé kostelíky tak, jako by byly rovnou nakresleny na architektonickém rysu. Skutečná učebnice baroka pod širým nebem.

Církevní invaze do pralesa

Před osmi sty lety to však na Broumovsku vypadalo jinak. Divočáci, lišky, jezevci a jeleni neměli o nějakých budoucích barokních oslavách Boha ani tušení. Spokojeně si žili v neprostupném pralese, který se rozprostíral od Krkonoš až po Orlické hory. Hustá přírodní bariéra vytvářela přirozenou hranici českého přemyslovského státu.

V roce 1213 získali divoké území od krále Přemysla Otakara I. benediktini z pražského Břevnovského kláštera. V té době už v neprostupných hvozdech stála malá osada benediktinských poustevníků s dřevěným kostelem Panny Marie v místě zvaném Police. V dalších letech pak benediktini zahájili kolonizaci darovaného území. V polovině čtrnáctého století na místě někdejšího starého hradu založili na vysokém skalnatém ostrohu nad říčkou Stěnavou klášter, který o čtyři sta let později získal za přispění architekta projektu K. I. Dientzenhofera současnou barokní podobu.

Start v 11 hodin

Začátek prohlídky města je vhodné načasovat na sobotní jedenáctou hodinu. To zavírají všechny obchody na náměstí a v jeho okolí, obyvatelé městečka odcházejí domů připravovat oběd a vy budete mít krásnou architekturu v liduprázdných ulicích sami pro sebe. Jistě, někdo může takové atmosféře říkat „ospalé maloměsto“. Není ale lepší prohlížet si krásné domy a kostely v klidu, než se třeba jako v Praze prodírat stohlavými davy turistů?

Z hlavního Mírového náměstí se nejprve z jeho horní-

ho konce zajděte podívat Hradební uličkou na Kostelní náměstí na Farní kostel svatého Petra a Pavla přestavěný do barokního stylu. Před jeho vchodem stojí za pozornost náhrobní kameny ze šestnáctého století zasazené do hradební zdi při rušení hřbitova.

Vedle kostela stojí škola. Kromě toho, že její stavba je sama o sobě pěkná, poslouží vám také jako připomínka slavných lidí, kteří studovali na místní benediktinské klášterní škole. Vzdělání tu získali například první pražský arcibiskup Arnošt z Pardubic, kněz Bohuslav Balbín, spisovatel Alois Jirásek nebo Alois Rašín, první československý ministr financí.

Mírovým náměstím a ulicí Protifašistických bojovníků sejdete dolů na Malé náměstí s barokním kostelem svatého Václava. Odtud zabočíte vlevo a projdete celou ulicí Na Hradbách. Hluboko pod sebou uvidíte říčku Stěnavu, ke které na konci ulice sestoupáte jednoduchým, avšak elegantním cihlovým schodištěm. Z mostu přes řeku se vám otevře ten nejhezčí pohled na chloubu Broumova – skálu a mohutný masiv pětipatrové budovy kláštera. Po levém břehu řeky dojdete k lávce pro pěší, přejdete ji a dlouhé pozvolné schody vás znovu zavedou do centra města přímo ke klášteru. Chtělo by se říci, že teď je ten pravý čas k prohlídce impozantních klášterních interiérů. Jenže od dubna do května je klášter pro veřejnost zavřený. Zájezdy nebo větší skupiny si však mohou i mimo sezónu zkusit domluvit prohlídku.

Čím utíráte nádobí?

Nepůjdete-li do kláštera, zajděte si na oběd. Než vám jídlo přinesou, vybavte si, čím doma utíráte nádobí. Lněnou utěrkou? Pak vězte, že se právě nacházíte ve lněném království. Soukenická výroba má totiž na Broumovsku tradici už od třináctého století. Tehdy Přemysl Otakar II. udělil místním soukeníkům privilegium na výrobu a prodej sukna a produkci začal